

TEKNOLOJİ VE SOSYAL MEDYAYI DOĞRU KULLANABİLMEK

“Çocuklar, ebeveynlerinin yaşamını taklit ederek öğrenme sürecinin büyük bir kısmını tamamlar. Teknoloji ve sosyal medyayı doğru kullanabilme konusunda da durumun böyle olduğunu unutmamakta fayda var. Burada ebeveynler olarak, biz nasıl bir sosyal medya kullanıcısıyız ve doğru model olabilmek için neler yapmalıyız iyi öğrenmemiz gerekiyor.”

İnternet, sağladığı pek çok olanak nedeniyle insan yaşamını kolaylaştırmakta, çeşitlendirmekte ve geliştirmektedir. Bunlardan en temel olanlardan biri de kolay ve hızlı iletişimidir. Günümüzde geleneksel iletişim araçlarının yerini alan sosyal medya ile insanlar birbirleri ile kolayca iletişim kurabilmekte ve iletişim grupları üzerinden paylaşımlarda bulunabilmektedir. İnternette yer alan iletişim araçlarının en temeli sosyal medyadır. Değişen dünyanın etkisiyle birlikte bireylerin psikolojik, sosyolojik, ekonomik yapıları da değişikliğe uğramaya başlamış, internet her ortamda başvurulan önemli bir kaynak durumuna gelmiştir. Bu ilgi çekici ortam gün ve gün hayatımızda daha fazla yer almaya başlamıştır. Sosyal medya günümüzde en önemli iletişim araçlarından birisi olarak internetin en gözde uygulamaları arasında yer almaktadır.

Bu bağlamdan baktığımızda nasıl ki hayatımızı kolaylaştıran iletişim olsun ulaşım olsun diğer teknoloji araçlarına hayatımızda yer veriyorsak, sosyal medyaya da hayatımızda yer vermemiz son derece normal, hatta gerekli denebilir. **Ancak hayatımızı kolaylaştırdığı kadarıyla hayatımızda yer alması gerektiğinin altını çizerek.** Yani sosyal medya hayatımızı kolaylaştırdığı kadar var olmalı, hayatımızı zorlaştırdığı an başka alternatif bulmamız gerekir. **Çünkü esas olan sosyal medyada değil hayatta var olabilmek.** Sosyal medyayı kullanırken gaye sosyal medyayı kullanmak değil bir ihtiyacı gidermek olmalı. Dolayısıyla sosyal medyaya düşman olmamıza gerek yok. Ama sosyal medya ile doğru ve sağlıklı bir ilişki kurmaya mecburuz.

Akıllı Kullanıcı

Amaçlı sosyal medya kullanımı ne demek?

Ben sosyal medyada şu kadar vakit geçireceğim ama ya benim hayatımla ilgili faydalı bir şey alacağım ya faydalı bir şey vereceğim. Kim nereye gitmiş, kim ne yapmış, ne söylemiş değil? Beni ilerletecek, bana kalıcı faydası olacak, bir şey alacağım ya da bir şey vereceğim. Bir iyilik faaliyeti organize edeceğim, bir insanın faydasına olacak bir yazı yazacağım, birikimim, yeteneğim, tecrübem doğrultusunda bir eser meydana getireceğim. Ve bunu sosyal medya üzerinden paylaşacağım. Ya da iyi işlerin, iyi eserlerin, iyi davranışların yayılması için sosyal medyayı kullanacağım. Neticede sosyal medyayı doğru bir şekilde kullanmam mümkün. Yeter ki sosyal medyanın başına otururken, elime telefonumu alırken bir amacım olsun. Ben sosyal medyayı kullanıyorum ama bu kullanımda kendime kalıcı, faydalı bir şeyler alıyorum mu, ya da diğer insanlara faydalı, kalıcı, güzel bir şey veriyorum mu? Buna bakmak lazım. Bir şey alıp vermiyorsak boşa oyalanıyoruz demektir. İnsan zaman zaman oyalanmaya ihtiyaç duyar. Beş dakika, on dakika oyalanmaya ihtiyaç duyar. Saatlerce oyalanmaya ihtiyaç duymak diye bir şey yoktur. Saatlerce oyalanıyorsam, bir şeyleri ziyan ediyorum, israf ediyorum demektir. Ve her israfın, her ziyan edilen şeyin sorumluluğu var. Bunun da farkında, bilincinde olmamız lazım.

Sosyal medyayı bir amaç doğrultusunda kullandıktan ve iyi bir model olduktan sonra alabileceğimiz küçük önleyici adımlarla çocuğumuza sosyal medyanın doğru kullanımı öğretebiliriz.

Ailelere Çocukların İnternet Kullanımına İlişkin Öneriler:

Ailelerin, farklı yaş grubundaki çocuklar için, güvenli internet ve bilgisayar kullanımını sağlamalarına yönelik önerilerden bazıları şöyledir:

7-10 Yaş Grubu Çocuklar:

- Bilgisayar karşısında geçirilecek zaman bir ya da iki saati geçmemelidir. Bu dönemin, çocuğun oyun veya arkadaş gruplarına katılma çağı olduğu unutulmamalıdır. Bu onun sosyalleşebilmesi için bir gereksinimdir. Bu nedenle, çocuğun diğer faaliyetler (arkadaşlarıyla birlikte oynayacağı oyunlar, ders çalışma gibi) için harcayacağı zaman bilgisayar başında geçireceği zamandan çok daha fazla olmalıdır.
- Bilgisayar, aile fertlerinin hepsinin çok rahat bir şekilde görebileceği bir yere, ailenin ortak kullanım alanına konulmalıdır.
- Çocukla ne tip siteleri ziyaret edebileceği konusunda anlaşmaya varılmalı, yasaklamadan sakıncaları anlatılmalıdır.
- Aileler bu yaş grubu çocuklarına, izinleri olmaksızın herhangi bir dosyanın (müzik, resim dosyası ve bilgisayar oyunu gibi) karşıdan yüklenmesinin doğru olmadığı, bu yolla bilgisayarına virüs ve casus yazılımların bulaşabileceği anlatılmalıdır.
- Anne ve babalar, çocuklarına, okulunda, çevresinde ve katıldığı etkinliklerde kendisine zarar verebilecek insan tiplerini nasıl izah ederek açıklıyorsa, internet ortamından gelebilecek tehlikeleri de açık açık anlatılmalıdır.
- Anne ve babalar, çocuklarına, çevrimiçi ortamda yazılan ve görünen her şeyin her zaman doğru olamayabileceğini, gerçek hayatta olduğu gibi sanal ortamda da iyi niyetli kişiler olduğu gibi kötü niyetli kişilerin de olabileceği anlatmalı ve kafasının karıştığı her durumda anne babasıyla rahatlıkla konuşabileceği hissettirmelidir.
- İnternette ödev, araştırma yaparken bulunan bilginin kaynağının gösterilmesi gerektiği ile film, müzik ve oyun dosyalarını yasal olmayan yollarla karşıdan yüklememeleri gerektiği, aksi durumda tüm bunların bir nevi hırsızlık olduğu anlatılmalıdır. İnternette, ücretsiz olarak veya küçük bir ücret yazılım, film, oyun ve müzik yüklenebilecek birçok farklı yer vardır. Aileler çocuğun yasa dışı yükleme yapmaya yönelmemesi adına müzik, oyun ve diğer yazılımlar için bir bütçe sağlayarak doğru sitelere yönlendirmelidir.

10-13 Yaş Grubu Çocuklar:

“Ergenlik öncesi dönem olarak da isimlendirilen bu dönemde çocuklar her şeyi bilmek istediklerinden sürekli olarak araştırma ve inceleme içerisindedir. İnternetin sunduğu imkânların ve yeniliklerin farkında oldukları için, bu imkânları sonuna kadar kullanmak isterler. Yani bu dönemde çocuklarda çok hızlı değişimler yaşanmaktadır. Eğer bu değişim diğer alanlarda olduğu gibi İnternet ortamında da iyiye, güzele ve doğruya kanalize edilirse, çocukların zihinsel gelişimine faydalı olacaktır.”

- Her ne kadar gelişen mobil teknolojiler ile zor olsa da, bilgisayar, ailenin ortak kullanım alanına konulmalıdır. Her ne kadar bu yaş grubu çocukları yavaş yavaş kendi özgürlüklerini ilan etmeye başladıklarından interneti odalarına almak için direnseler de bu konuda taviz verilmemelidir.
- Anne ve babalar, bu yaş grubundaki çocuklarını, internet ortamında da gerçek dünyada olduğu gibi ahlaki davranışlara uyması gerektiği konusunda bilgilendirmeli, interneti başkalarına zarar verici bir araç olarak kullanmaması konusunda eğitmelidir.
- Aileler çocuklarını, çevrimiçi ortamda kendilerini rahatsız ya da tehdit altında hissettiren bir şey ya da bir kişi olduğunda kendilerine iletmeleri için teşvik etmelidirler. Böyle bir olayla karşılaşıldığında, aileler sakin olmalı ve çocuklarına bu türden şeyleri kendilerine ilettiklerinde bir sorunla karşılaşmayacaklarını anımsatmalıdırlar. Davranışları takdir edilmeli ve aynı şey yeniden olduğunda yine ailelerine gelmeleri konusunda yüreklendirilmelidir.
- Aileler çocuklarının ve arkadaşlarının çevrimiçi aktivitelerinden haberdar olmalı ve çocukları ile onun çevrimiçi arkadaşları ve aktiviteleri hakkında konuşmalıdır.
- Anne ve babalar, çocuklarını çevrimiçi ortamda tanıştıkları kişilerle yüz yüze görüşmelerinin tehlikeli olduğunu hatırlatılmalıdır.

Çocuğunuzla internet hakkında konuşun. Sosyal medya araçlarını bilerek, anlayarak ve öğrenerek kullanması yönünde doğru hareket edin. Sosyal medya ağlarını verimli kullanmasını sağlayın. Böylelikle ailecek internetin ve sosyal medyanın olumlu yönlerinden faydalanın.

web sitesi
www.gelisim.k12.tr
e-posta
info@gelisim.k12.tr

www.facebook.com/IzmirGelisimKoleji
www.instagram.com/izmirgelisimkoleji
www.twitter.com/gelisimkoleji
www.youtube.com/glsmklj